

L НАСОКИ ЗА БЕЗБЕДНОСТ ПРИ РИДСКО БРЗИНСКА ТРКА

СОДРЖИНА

1. **ВОВЕД**
2. СТАНДАРДЕН ПЛАН ЗА БЕЗБЕДНОСТ
3. ОБВРСКИ
4. ПОДГОТОВКА НА НАТПРЕВАРУВАЊЕТО
5. ПОСЕБНИ МЕРКИ НА ПРЕТПАЗЛИВОСТ ЗА ВРЕМЕ НА ТРКАТА
6. ПОСТАПКА ЗА НАТПРЕВАРУВАЧИТЕ И СУДИИТЕ НА ПАТЕКАТА ВО СЛУЧАЈ НА НЕСРЕЌА
7. ПОСТАПКА ВО СЛУЧАЈ НА СЕРИОЗНА НЕСРЕЌА
8. БЕЗБЕДНОСНА ИНСПЕКЦИЈА ОД СТРАНА НА АСН
9. ПРЕГЛЕД НА БЕЗБЕДНОСТА ПРЕД СТАРТОТ И РЕДОВНИ БЕЗБЕДНОСНИ ПРЕГЛЕДИ
10. МЕДИУМИ

ПРИЛОГ 1: НАСОКИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА СЛАМЕНИ БАЛИ ВО МОТОСПОРТОВИ

ПРИЛОГ 2: ЦРТЕЖ НА ШИКАНА

1. ВОВЕД

Еден од најголемите предизвици на дисциплината ридско планинска трка е да се осигури безбедноста на јавноста. За жал, најголемиот дел од гледачите не се навистина свесни за потенцијалните и не можат да проценат брзината на колите. На тој начин, може да се доведат во опасност едноставно поради недоволна свест на ситуацијата.

Организаторот/АСН имаат обврска да осигурат изготвување на план за безбедност во согласност со овие насоки.

Организаторот исто така има обврска да обезбеди гледачите да останат во безбедните зони и да бидат целосно запознаени со опасности со кои би се соочиле доколку возачот изгуби контрола врз возилото.

Можноста гледачите, доброволците, службените лица односно претставниците на медиумите да бидат повредени е едноставно неприфатлива.

Од самиот почеток, во рамките на нашата дисциплина се спроведуваат пробани и докажани планови за безбедност, за кои денес постојат многу одлични примери. И покрај тоа, не сите планови за безбедност посветуваат доволно внимание на конкретните безбедносни потреби на гледачите и целта на овој документ е да се утврдат мерките кои треба да бидат преземени за да се осигури дека гледачите ќе бидат сместени на безбедни места.

2. СТАНДАРДЕН ПЛАН ЗА БЕЗБЕДНОСТ

Потребно е да се состави план за безбедност. Ова вклучува:

- Детална мапа на патеката, како и назначување на положбата на службениците за безбедност, службите и местата каде што пристапот е забранет;
- Местото на контролата на трката;
- Имињата (+ информации за контакт, вклучувајќи и мобилни телефони и адреси на електронска пошта) на различните одговорни лица, вклучувајќи ги тука:
 - Директорот на трката,
 - Помошниците директори на трката,
 - Главниот лекар,
 - Главниот службеник за безбедност,
 - Делегатот за безбедност на АСН (ако постои).
- Адресата и информациите за контакт на различните служби за безбедност, и тоа:
 - Полиција,
 - Болници,

- Служби за итна медицинска помош,
- Противпожарна служба,
- Служби за постапување во случај на хаварија и служби за спасување,
- Црвен крст (или еквивалентна организација).

Во рамките на планот за безбедност конкретно се опфатени проблемите кои би можеле да настанат во следниве области:

- Безбедноста на јавноста,
- Безбедноста на натпреварувачите,
- Безбедноста на службените лица на натпреварот,
- Препорачаното поставување на претставниците на медиумите.

а вклучени се и:

- Детали за поставувањето на службите за спасување;
- Затворениот паркинг (park fermé) и местата за собирање,
- Упатства за интервенции,
- Место(а) за слетување на хеликоптерот за евакуација,
- Патеки за евакуација,
- Болниците кои се предвидени и информирани за прием на повредени,
- Подрачја каде пристапот е забранет и/или одобрен,
- Местата за гледачите.

Во сите случаи, треба да се остварат контакти со локалните власти или, доколку тоа не е можно, со приватна организација за да се изготви план за спасување кој ќе се спроведе во случај на сериозна несреќа односно несреќи кои не потпаѓаат во обемот на работа на медицинските служби на терен.

Избраните болници треба да бидат контактирани во писмена форма пред натпреварот и од нив да биде побарано службите за итни случаи да бидат подготвени за итно постапување.

3. ОБВРСКИ

3.1 Делегат за безбедност на АСН (Натпревари на ФИА)

а) Пред натпреварот:

- Во соработка со главното службено лице за безбедност, учествува во изготвувањето на планот за безбедност.
- Најмалку 7 дена пред натпреварот, организаторот треба да му достави на делегатот за безбедност на АСН извештај за планираните подобрување и проследувањето на критичните точки утврдени од страна на набљудувачот на ФИА во претходниот извештај (извештајот на набљудувачот на ФИА).

Потребно е да се достави верзија на англиски (или француски) јазик од овој извештај до ФИА и до набљудувачот на ФИА преку АСН.

б) За време на натпреварувањето:

- Треба да ја осигури безбедноста на јавноста, службените лица и медиумите.
- Има право да побара од директорот на трката да го одложи/да го прекине стартот на тренинг круговите односно круговите на трката доколку смета дека безбедносните услови се незадоволителни.

3.2 Директор на трката

- Целосно е одговорен да обезбеди непречено одвивање на натпреварот, за донесување на сите потребни одлуки и преземање на сите потребни мерки, како и за распоредување на соодветен стручен персонал кој ќе му помогне во изготвувањето и примената на планот за безбедност. Во случај на несреќа, тој е одговорен за спроведување на планот за безбедност.

Тој е одговорен за информирање на стјуардите и судиите на патеката за сите итни работи и, во соработка, со главното службено лице за безбедност за сите итни работи и, во соработка со главното службено лице за безбедност, е одговорен да осигури дека сите релевантни информации поврзани со итни работи ќе бидат објавени исклучиво преку канцеларијата за медиуми.

- Потребно е да состави список на барања за натпреварувањето и потоа мора

да побара од организаторот соодветен персонал и материјали потребни за време на натпреварувањето.

- Заедно со главното службено лице за безбедност натпреварувањето, го назначува персоналот за безбедност со кој ќе соработува доколку е потребно да се примени планот за безбедност.
- Врши надзор над подготовката и соодветното инсталирање на бариерите и целосната друга потребна опрема.
- Осигурува дека сите знаци за предупредување се соодветно поставени и дека гледачите и локалните жители се информирани за време на трката.

Негова обврска е да го применува планот за безбедност, како и да осигури дека безбедносните тимови се поставени во согласност со изготвениот план.

3.3 Главно службено лице за безбедност

Во соработка со делегатот на АСН за безбедност, учествува во изработката на планот за безбедност и ги означува собирните точки, како и положбите на амбулантните возила, противпожарните возила и тимовите за спасување, како и на судиите на патеката и персоналот за безбедност.

- Пред почетокот на натпреварот, обезбедува дека персоналот е соодветно обучен/известен и дека му се јасни сите обврски кои му се доверени.
- На денот на натпреварот, проверува дали сите безбедносни возила и персоналот за безбедност се поставени соодветно.
- Целосно е запознаен со планот за безбедност и спроведува попис на целокупната опрема која ќе му биде на располагање за време на натпреварувањето.
- Постојано е во контакт со директорот на патеката, како и со безбедносниот персонал.
- Врши проверка на патиштата за итни случаи, така што доколку се случи несреќа, амбулантното возило нема да биде блокирано со возилата на гледачите.

3.4 Главен лекар

- Одговорен за потврда на ангажманот на сите тимови на лекари и медицински техничари кои даваат поддршка на натпреварувањето.

- Им ги доделува конкретните задачи, ги информира за планот за безбедност и ги запознава со главното службено лице за безбедност.
- На денот на натпреварот, обезбедува дека целокупниот медицински персонал е поставен на претходно утврдените локации.
- Постојано комуницира со главното службено лице за безбедност на натпреварот, како и со директорот на патеката.
- Го информира директорот на патеката за сериозноста на сите пријавени несреќи и повреди.

3.5 Судии на патеката

- Тие се одговорни за нивниот сектор.
- Доаѓаат на своите позиции долго време пред да стигнат гледачите и не им дозволуваат на гледачите да залуѓаат во деловите со забранет пристап. Тие ја контролираат комуникацијата со главното службено лице за безбедност и директорот на трката.
- Најљубезно ги информираат гледачите дека трката ќе се одвива само доколку ги следат упатствата и само доколку се движат во рамките на деловите одредени за нив.
- Го информира директорот на патеката за бројот на гледачи и одлучува дали има потреба од дополнителен персонал за поддршка.
- Откога ќе се спроведат сите мерки на претпазливост и сите се на своите позиции, тогаш тие ја информираат контролата на трката.
- Тие тесно соработуваат со персоналот за безбедност, доколку таквиот персонал е соодветно назначен и поставен пред односно зад нив.
- Замавнуваат со црвеното знаменце само по барање од страна на директорот на патеката.
- Осигуруваат дека нема возила паркирани во близина на патеката и доколку има такви, истите ги отстранува пред почетокот на Натпреварот.
- По барање на директорот на патеката, одредени позиции исто така го забележуваат поминувањето на секое возило.

3.6 Персонал за безбедност

(доколку судиите на патеката не се одговорни за безбедноста на гледачите)

- Тие се поставени на вдолж патеката.

- Тие се одговорни пред главното службено лице за безбедност.
- Тие се соодветно обучени/известени и точно знаат кои задачи треба да ги извршуваат.
- Опремени се со свирчиња кои ги користат за да ги задржат гледачите подалеку од деловите каде што пристапот им е забранет.

4. ПОДГОТОВКА НА НАТПРЕВАРУВАЊЕТО

За време на подготовките, важно е да се утврдат местата кои се особено опасни за возилата, како што е дрво во брз свиок, дупка, оштетени заштитни огради, столбови (телеграфски, електрични), тесен мост, итн.

За да се заштитат овие места потребно е да се употребат:

- Агтсо заштитни огради,
- Сламени бали** (се препорачуваат цилиндрични бали со дијаметар поголем од 1м),
- Бетонски заштитни огради,
- Песочни вреќи,
- Сидови од споени автомобилски гуми,
- Резервоари за вода.

** ЗАБЕЛЕШКА: Дефиницијата на сламените бали и насоките за нивното користење се дадени во **Прилог 1**.

4.1 Шикани

Шиканите може да се користат за намалување на брзината пред одредени опасни точки во рамките на натпреварувањето.

Сите шикани треба да бидат означени на деталниот план на патеката.

Шиканите се прават со помош на:

- Сламени бали,
- Сидови од меѓусебно поврзани автомобилски гуми.

Кога се користат шикани (што е можно поретко), истите треба да бидат составени од три или четири реда на гуми (или сламени бали) и треба да бидат означени со знаци.

Цртеж на шикана: види **Прилог 2**.

Доколку се користат лесни материјали за означување на шиканата, се

препорачува да се назначи барем еден судија на фактите кој ќе пријави до контролата на трката било какви неправилности на патеката. Обемот на казните ќе биде утврден во дополнителните регулативи.

Положбата на шиканата мора да биде јасно означена на површината на патеката за истата да може да биде вратена во првобитната положба по несреќата.

4.2 „Места за гледачи“ и „места каде што не смее да се оди“

Сите „места на гледачите“ треба да бидат утврдени однапред, јасно означени и треба постојно да бидат под строга контрола на безбедносниот персонал.

Освен тоа, треба јасно да бидат означени местата каде што гледачите не смеат да одат.

Зошто возилата скршнуваат од патот?

- Грешка на возачот,
- Премногу брзо влегување во свиок,
- Механички дефект на возилото,
- Здравствени проблеми на возачот.

Овие несреќи можат да се случат на секое место на патеката.

Потребно е да се посвети внимание на целата патека, со посебен осврт на следниве места:

- Веднаш по височинките,
- Острите свиоци,
- Крстосниците,
- „S“ свиоци (двојно менување на насоката),
- Средно брз свиок по многу брз сегмент,
- Сите други места утврдени од страна на службените лица.

Советите на многу искусните возачи се исклучително корисни при утврдувањето на опасните места и местата до кои треба да се забрани пристапот.

Веднаш по утврдувањето на овие точки, треба да се утврдат конкретните услови кои треба да бидат земени предвид во планот за безбедност.

Тука се вклучуваат:

- Обезбедување на места за излетување онаму каде што е соодветно,

- Утврдување на високо возвишение каде што гледачите може безбедно да стојат,
- Утврдување на места каде што е опасно да стојат гледачите (на пример, потпирање/седење на заштитните огради),
- Согледување на потребите на акредитираните медиуми.

4.3 Стартна рамнина

До стартната рамнина се стигнува од помошната зона и тоа под контрола на судиите на патеката.

Не се толерира присуство на гледачи на стартната рамнина.

Единствената помош дозволена во овие делови (најмногу 1 лице) е поврзана со чистење на гумите и стартување на возилата.

Не се толерира механичко затоплување на гумите и/или сопирачките во овие делови.

Информативна табла

Организаторот треба да обезбеди информативна табла (најмалку со димензии: 1m x 1,50m) на која ќе биде прикажана мапата на патеката, ќе бидат означени сите промени направени на патеката и ќе бидат означени зоните кон кои треба да се пристапува со особено внимание. Таблата треба да биде покажана на секој возач на стартот.

4.4 Целна рамнина

Областа по целната линија треба да биде контролиран/следен, како и патеката, од страна на судиите на патеката.

Гледачите немаат пристап до ова област.

Напреварувачите треба да натерани да возат побавно/да запрат, со користење на соодветни средства (шिकани, итн.).

5. ПОСЕБНИ МЕРКИ ЗА ПРЕТПАЗЛИВОСТ ЗА ВРЕМЕ НА ТРКАТА

- а) Гледачите треба да имаат пристап само со деловите определени за гледачи.
- б) Патиштата за итни случаи мора да бидат чувани од страна на полицијата и/или друго обезбедување.

- в) Сите пристапни патишта треба да бидат означени со посебни знаци и дополнителни информации.
- г) Сите претходно определени пристапни патишта треба да бидат објавени во официјалната програма, во посебни информативни летоци и на интернет страницата. Треба да се постават посебни панели кои ќе ги насочуваат сите гледачи од главните патишта кон соодветните паркиралишта и определените места а гледачите.
- д) Местата за гледачите треба да бидат означени со огради, знаци и ленти. Каде што е можно, сите овие места треба да бидат далеку од самата патека, за да се осигури безбедноста на гледачите.

6. ПОСТАПУВАЊЕ НА НАТПРЕВАРУВАЧИТЕ И СУДИИТЕ НА ПАТЕКАТА ВО СЛУЧАЈ НА НЕСРЕЌА

Веднаш штом судијата на патеката забележи дека настанала несреќа, ја информира контролата на трката и го покажува жолтото знаменце. Доколку е безбедно, може да се обиде да му помогне на возачот односно да го расчисти кршот од патеката.

7. ПОСТАПКА ВО СЛУЧАЈ НА ТЕШКА НЕСРЕЌА

Веднаш штом судијата на патеката забележи дека настанала несреќа, ја информира контролата на трката.

Доколку до контролата на трката се пријави сериозна несреќа, директорот на патеката ќе ја прекине постапката на стартот и ќе ги изнесе црвените знамиња.

Треба да се почитува следнава постапка:

- а) Директорот на патеката го прекинува натпреварот. Испраќа радио известување дека натпреварот е прекинат и им наредува на судиите на патеката, до местото на несреќата да ги изнесат црвените знамиња. Со изнесувањето на црвените знамиња, натпреварувачите треба да застанат, да ги паркираат своите возила така што нема да го попречуваат поминувањето на возилата за интервенција и да ги следат упатствата на судиите на патеката.
- б) Доколку судијата на патеката се најде во близина на несреќата, тогаш тој треба да дојде до самото место веднаш штом е безбедно тоа да го направи под заштита на црвеното знаме. Потоа може поточно да извести за

случувањата и/или да даде прва помош, во зависност од околностите.

- в) Директорот на патеката ги упатува возилата за спасување кон местото на несреќата.

Доколку директорот на патеката е информиран дека, освен медицинската помош, потребна е и друга помош, ќе го упати возилото за брзи интервенции односно возилото за спасување и/или другите безбедносни возила кон местото на несреќата.

- г) Судиите на патеката кои не се вклучени во интервенцијата (во спасувањето на жртвите на несреќата односно изнесувањето на знамето) и безбедносниот персонал во близина, треба да ја задржат јавноста во рамките на „местата за гледачите“, со цел да се одржи контролата и да се осигури дека интервенцијата може да се изврши непречено.

Доколку се одлучи да се евакуираат повредените со амбулантно возило, евакуацијата ќе се изврши по најсоодветната патека, која претходно треба да е договорена и наведена во планот за безбедност.

8. БЕЗБЕДНОСНА ИНСПЕКЦИЈА ОД СТРАНА НА АСН

Според членот 7 од прилог Ж од меѓународниот спортски кодекс, патеката и организацијата треба да бидат одобрени од страна на АСМ.

Инспекцискиот извештај не гарантира ниту пак имплицира дека патеката може да се смета како патека без било какви опасности.

9. БЕЗБЕДНОСНИ ПРЕГЛЕДИ ПРЕД СТАРТОТ И НА РЕДОВНА ОСНОВА

9.1 Еден од најголемите проблеми при организирањето на трка е да се осигури дека сè е подготвено пред да пристигнат гледачите. Нема логика сè да се поставува откако ќе пристигнат гледачите, бидејќи е тешко да ги натерате да се постават на точните места. За време на подготовките, мора да се одвои време за директорот на патеката и главното службено лице за безбедност или, ако е присутен, делегатот на АСН за безбедност да ја извозат целата

должина на патеката и да проверат дали сè е во ред. Потребно е да се осигури дека сите делови се поставени во согласност со планот за безбедност.

Овие инспекции може да се спроведат во било кое време во текот на натпреварувањето или пак за време на прекините.

Во исклучителни околности, делегатот на АСН за безбедност има право да побара од директорот на патеката да ја запре трката доколку смета дека постои сериозен ризик по безбедноста на гледачите.

9.2 Претходен состанок за безбедност

Денот пред тренинг круговите за натпреварите на ФИА, организаторот треба да одржи состанок за безбедност.

Состанокот треба да се одржи во присуство на следниве службени лица:

- Набљудувачот на ФИА;
- Директорот на патеката;
- Главниот лекар;
- Главното службено лице за безбедност од страна на организаторскиот клуб;
- Делегатот на АСН за безбедност.

Сите погоре наведени службени лица треба заеднички да ги дискутираат мерките кои ќе се применуваат и да ги утврдат потенцијалните тешкотии. Целта на состанокот е анализа и спроведување на планот за безбедност.

10. МЕДИУМИ

10.1 Општи одредби

Новинарите/фотографите добиваат службени пропусници и туники со кои се овластуваат да се движат и надвор од определените овласти. Ова се прави со цел да им се овозможи да направат јасни фотографии од најдобрите можни агли. Но сепак, во ниту еден момент, фотографите не смее да се постават во положба која претставува опасност за нив или пак за натпреварувачите.

За новинарите не се потребни положби со посебен поглед.

Потребно е да се овозможи јавноста лесно да ги распознава фотографите за да знаат кој и со чие одобрување стои на место каде што пошироката јавност не може да пристапи.

Исто така треба да се овозможи сите службени лица, а особено главниот судија на патеката на секоја локација, да бидат целосно известени во врска со причините поради кои фотографите стојат на место каде што тие самите немаат пристап.

Листот за идентификација, во кој се наведени основните податоци, се издава, меѓу другото, за можат службените лица да им помогнат на медиумите доколку е потребно.

Во одредени случаи, може да биде потребно да се објави посебен план каде што ќе бидат прикажани деталните аранжмани за медиумите.

10.2 Безбедност и идентификација на медиумите

- а) Свесни сме дек медиумите имаат важна улога и дека на секој претставник од медиумите треба да му биде овозможено да ја врши својата работа под најдобри можни услови.
- б) Меѓутоа, медиумите не се ослободени од почитувањето на општите правила за безбедност. Општо земено, ова не би требало да ги попречи во вршењето на своите задачи. Меѓутоа, доколку треба да се направи избор помеѓу извршување на работните задачи и изложеноста на неприфатливо ниво на ризик, безбедноста секогаш преовладува.
- в) Што се однесува до работите поврзани со безбедноста, медиумите се делат на две групи:
 - Телевизиски екипи и фотографи,
 - Новинари, радио известувачи и други медиуми.

Секоја група се идентификува на следниов начин:

- Туники означени со броеви,
 - Пропусници за медиуми, со број и име на медиумот,
 - Носителите на постојаните пропусници за „медиуми“ на ФИА сепак треба да побараат акредитација од организаторот на натпреварувањето.
- г) Само на членовите кои носат туника ќе им биде дозволено да пристапат во

областите од патеката каде гледачите немаат пристап. Сите други членови на медиумите треба да ги почитуваат прописите како за нормалните гледачи, освен за деловите каде се држат интервјуата, медиумските центри итн.

Сите што носат туника треба да обезбедат дека истата е јасно видлива во секое време и не е прекриена со друг дела од облеката.

- д) Доколку, според мислењето на судиите на патеката, некое лице кое носи туника е во опасна зона, од таквото лице ќе биде побарано да се помести на безбедно место. Судиите на патеката мора да бидат цврсти, смирени и да избегнуваат конфронтации.

Доколку некое лице не ги почитува овие упатства, судиите на патеката треба да го информираат директорот на патеката.

ПРИЛОГ 1

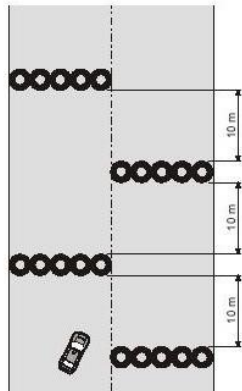
Насоки за користењето на сламените бали во мотоспортовите

1. Користењето на сламените бали може да се смета како начин за поставување на заштита која треба да ја апсорбира енергијата при удар и/или истата да ја распредели на поголема површина. Тие најчесто се користат за да се намалат можностите за повреда на учесниците при удари во дрва или други пречки на рели односно ридско брзински трки, но не се препорачуваат за трки на затворени кружни патеки.
2. Балите се достапни во многу земји, во неколку форми кои се или цилиндрични или правоаголни.
3. Цилиндричните бали треба да се постават на нивната основа и треба да се преземат мерки за да се избегне можноста возилото при удар да ја истурка балата и да ја открие пречката.
4. Барем една страна на правоаголните бали треба е поголема од 2000мм.
5. Балите обично тежат 300 – 600kg. Во случај на директен удар треба да се разгледа можноста за оставање на празен простор исполнет со воздух, помеѓу балата и пречката, за да се постигне одреден степен на апсорпција на енергијата со пренесување на импулсот.
6. Подобрo е доколку сламата е поставена нормално да очекуваната насока на ударот: на тој начин таа може да апсорбира четири пати повеќе енергија во споредба со инаквата поставеност.
7. Сувата слама апсорбира повеќе енергија отколку влажната.

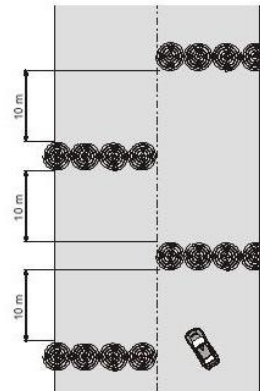
ПРИЛОГ 2

Цртеж на шикана

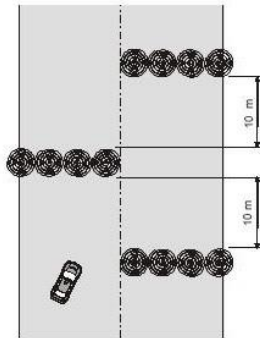
ПРОФИЛ НА ШИКАНАТА - ПРЕПОРАКА

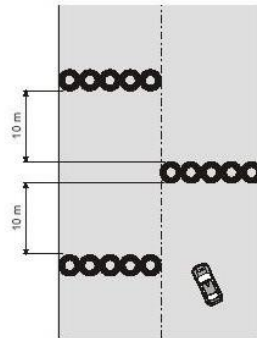
Слика А

Слика Б

Слика В

Слика Г